

Bemærkninger til forslaget

Straf skal ifølge lov om straffuldbydelse hjælpe den indsatte til en kriminalitetsfri tilværelse. Sådan går det imidlertid alt for sjældent. Allerede 2 år efter løsladelsen er hver tredje vendt tilbage igen, og seks ud af ti indsatte har været i fængsel før. Derfor skal der gøres meget mere for at reducere tilbagefaldet til kriminalitet; det skylder vi ikke mindst de mange ofre for kriminalitet. Hvis vi kunne halvere tilbagefaldet til kriminalitet, ville der være 3.500 færre borgere, der blev udsat for grov kriminalitet.

Forslagsstillerne opfordrer regeringen til at udarbejde en handlingsplan, der reducerer tilbagefaldet til kriminalitet markant inden 2015. Planen skal sikre, at tidligere indsatte integrerer sig i det normale samfund. Handlingsplanen bør indeholde konkrete tiltag i relation til indsatsen under afsoning, udslusning og i tiden efter løsladelse.

I relation til indsatsen under afsoning kunne handlingsplanen f.eks. indeholde følgende tiltag:

- En uddannelsesgaranti for indsatte, der vil øge de indsattes chancer for at reintegrere sig i samfundet markant. De indsatte i landets fængsler har generelt en ringe uddannelsesmæssig baggrund, f.eks. har mere end en ud af ti ikke gennemført en grundskoleuddannelse. Alligevel deltager 80 pct. af de indsatte ikke i noget uddannelses tilbud under afsoningen, og næsten 40 pct. siger, at de ikke har haft mulighed for at tage en relevant uddannelse.
- Styrket studievejledning i fængslerne, der skal motivere de indsatte til at påbegynde en uddannelse. En mulighed er at garantere alle nye indsatte et møde med en studievejleder i løbet af den første uge. Studievejlederen skal både vejlede, motivere og styrke de indsatte tro på egne muligheder.
- Fængslerne skal åbnes mod omverdenen, så reintegrationen i det normale samfund kan starte allerede første dag. Forslagsstillerne finder, at der er et stort potentiale i at åbne fængslerne mod samfundet, da fængslerne i dag fungerer som små ghettoer med alle de problemer, det medfører. Som et led i handlingsplanen vil det være oplagt at afsætte midler til forsøg med nye fængsler, der integrerer lokalsam-

fundet og fængslerne. Det kunne f.eks. ske ved at lade erhvervsuddannelserne benytte fængslernes værksteder.

For at sikre bedre udslusning kunne handlingsplanen f.eks. indeholde følgende tiltag:

- Flere udslusningspladser. En udslusningsplads kan hjælpe den indsatte med at få fod på tilværelsen og komme tilbage på arbejdsmarkedet. I dag er der imidlertid kun 180 udslusningspladser til de ca. 4.000 indsatte. Derfor bør der etableres 500 nye udslusningspladser. De nye pladser skal etableres tæt på de indsatte bopæl og dække de områder, hvor der i dag ikke er nogen pladser.

For at øge chancerne for, at den indsatte kommer i beskæftigelse eller uddannelse efter endt afsoning, kunne handlingsplanen f.eks. indeholde følgende tiltag:

- Et ophold i fængsel bør som minimum stille den indsatte bedre i forhold til arbejdsmarkedet, hvorfor jobcentrene skal rykke ind i fængslerne. I dag er det ikke sådan. En undersøgelse viser, at kun 40 pct. af de indsatte er i arbejde 2-3 år efter løsladelsen. Derfor bør fængselsaktiviteterne være langt mere erhvervsrettede end i dag. Det vil være oplagt at lade afdelinger af jobcentrene rykke ind i fængslerne, hvor de kan rådgive de indsatte om, hvordan de kan styrke deres kvalifikationer i forhold til arbejdsmarkedet. Derudover bør der etableres muligheder for at lade de indsatte deltage i virksomhedspraktik eller andre tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats under ledsaget udgang.
- Straffeattesterne må ikke forhindre, at tidligere straffede integreres på arbejdsmarkedet. Som et led i handlingsplanen bør det overvejes, om de skal afskaffes, om de skal renses allerede efter et år, eller om der skal indføres en ny model, hvor mindre forseelser slettes hurtigere.

De helt unge, der indsættes på de sikrede institutioner, har behov for en særlig indsats. Handlingsplanen kunne give dem bedre muligheder for at komme i gang med en uddannelse: